

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	9Cdo/75/2023
Identifikačné číslo spisu:	7213220423
Dátum vydania rozhodnutia:	15.08.2024
Meno a priezvisko:	JUDr. Jana Halušková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2024:7213220423.2

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne JUDr. N. H., narodenej XX. C., L., L. XX, proti žalovanej Slovenskej republike, za ktorú koná Generálna prokuratúra Slovenskej republiky, Bratislava, Štúrova 2, o zaplatenie 150.000 eur s príslušenstvom, vedenom na bývalom Okresnom súde Košice I pod sp. zn. 40C/7/2014, o dovolaní žalovanej proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach zo dňa 12. októbra 2016 sp. zn. 9Co/506/2015 takto

rozhodol:

Rozsudok Krajského súdu v Košiciach zo dňa 12. októbra 2016 sp. zn. 9Co/506/2015 a rozsudok bývalého Okresného súdu Košice I zo dňa 27. mája 2015 sp. zn. 40C/7/2014, okrem výroku o zamietnutí návrhu v prevyšujúcej časti, z r u š u j e a vec vracia Mestskému súdu Košice na ďalšie konanie.

Uznesenie bývalého Okresného súdu Košice I zo dňa 26. augusta 2019 sp. zn. 40C/7/2014, uznesenie Krajského súdu v Košiciach zo dňa 30. septembra 2020 sp. zn. 9Co/360/2019 a uznesenie bývalého Okresného súdu Košice I zo dňa 17. februára 2021 sp. zn. 40C/7/2014 z r u š u j e.

Odôvodnenie

1.1. (Od 01. júna 2023 bývalý) Okresný súd Košice I (ďalej tiež „okresný súd“ alebo „súd prvej inštancie“) rozsudkom z 27. mája 2015 sp. zn. 40C/7/2014 rozhodol o nároku žalobkyne na náhradu škody s náhradou nemajetkovej ujmy 150.000 eur s príslušenstvom uplatnenom podľa zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 514/2003 Z. z.“) tak, že žalovanej uložil povinnosť zaplatiť žalobkyni 100.000 eur s 5,5 % úrokom z omeškania od 16. 08. 2013 do zaplatenia do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. V prevyšujúcej časti žalobu zamietol. O trovách konania si vymienil rozhodnúť samostatným uznesením do 30 dní od právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

1.2. Okresný súd mal preukázané, že žalobkyňa bola od roku 1998 v služobnom pomere v štátnej službe príslušníka policajného zboru, od 15. 07. 2005 ako starší vyšetrovateľ Krajského riaditeľstva Policajného zboru v Košiciach so zaradením do 8. platovej triedy. Uznesením z 29. 03. 2010 Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, odbor inšpekčnej služby vznieslo žalobkyni obvinenie za prečin zneužívania právomocí verejného činiteľa preto, že v dobe od 07. 01. 2010 do 16. 02. 2010 zneužívala svoje

služobné postavenie vyšetrovateľa PZ a v trestnej veci obzvlášť závažného zločinu lúpeže, ktorá jej bola pridelená, procesné úkony vykonávala v rozpore s ust. § 2 ods. 10 Tr. zák., čím úmyselne vytvorila takú dôkaznú situáciu, že mohla trestné stíhanie prerušiť, umožnila podozrivej osobe vyhnúť sa trestnému stíhaniu. Sťažnosť žalobkyne proti uzneseniu Vojenská obvodná prokuratúra uznesením z 11. 06. 2010 zamietla a dňa 15. 02. 2011 podala na žalobkyňu obžalobu pre trestný čin zneužívania právomocí verejného činiteľa. Okresný súd Trebišov uznesením 4T 57/2011 z 12. 07. 2012 trestné stíhanie voči žalobkyňi zastavil, pretože skutok nie je trestným činom a nie je dôvod na postúpenie veci. Žalobkyňa dňa 08. 02. 2013 podala na Generálnu prokuratúru Slovenskej republiky žiadosť o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody - trov obhajoby 1.700,55 eura a náhrady nemajetkovej ujmy 150.000 eur. Generálna prokuratúra Slovenskej republiky dňa 31. 07. 2013 oznámila, že sú splnené zákonné podmienky nároku na náhradu škody titulom nezákonného rozhodnutia vo výške 1.545,94 eura titulom trov právneho zastúpenia. Žalobkyňa bola personálnym rozkazom riaditeľa Krajského riaditeľstva Policajného zboru zo dňa 30. 12. 2010 preradená od 01. 01. 2011 na Okresné riaditeľstvo Policajného zboru v Košiciach a odvolaná z doterajšej funkcie s preradením z 8. do 6. platovej triedy. Dňa 31. 03. 2010 bolo voči žalobkyňi začaté konanie vo veci prepustenia zo služobného pomeru na základe skutku, ktorý bol predmetom jej trestného stíhania. V dôsledku trestného stíhania došlo u žalobkyne k pretrvávajúcim psychickým problémom vyžadujúcim medikamentóznou liečbu aj k narušeniu dovtedy harmonického partnerského vzťahu. Z výpovede svedkov vyplynulo, že žalobkyňa bola do začatia trestného stíhania rešpektovaná pre odborné znalosti, svoje pracovné povinnosti si plnila vysoko profesionálne a bola uznávaná aj pre svoju povahu a schopnosť ochotne poskytnúť pomoc. V dôsledku začatia trestného stíhania svedkovia svoj postoj voči nej prehodnotili a uverili, že sa dopustila skutku, pre ktorý jej bolo vznesené obvinenie, pretože informačno technické prostriedky (kamerové záznamy, odposluchy telefonických hovorov) sa bežne nepoužívajú. Z dôvodu vedomostí o použití kamerových záznamov a odposluchov svedkovia, ktorí dovtedy boli so žalobkyňou v bližšom pracovnom kontakte alebo s ňou mali priateľský vzťah, prerušili s ňou akékoľvek kontakty (s ohľadom na výkon svojej funkcie sa nemohli stykať s obvinenými osobami a vyčítali žalobkyňi, že ich osobné rozhovory aj na citlivé osobné otázky boli zaznamenané na kamerových a zvukových záznamoch). Svedkyňa N. sa v kancelárii žalobkyne spolu so žalobkyňou prezliekala, keďže v posilňovni sú iba pánske šatne a kamerové záznamy videli ľudia, ktorých stretávala na obede. Žalobkyňa bola preložená z Krajského riaditeľstva Policajného zboru na Okresné riaditeľstvo Policajného zboru a preradená z 8. platovej triedy do 6. platovej triedy.

1.3. Súd prvej inštancie konštatoval naplnenie všetkých predpokladov existencie zodpovednosti žalovanej za škodu spôsobenú orgánom verejnej moci. Orgánom štátu, oprávneným konať za štát v zmysle § 4 ods. 1 písm. f) zák. č. 514/2003 Z. z. je Generálna prokuratúra Slovenskej republiky. Nezákonným rozhodnutím je uznesenie o vznesení obvinenia zo dňa 29. 03. 2010, proti ktorému bola podaná sťažnosť ako riadny opravný prostriedok. Nezákonné rozhodnutie bolo zrušené zastavením trestného stíhania Okresným súdom Trebišov z 12. júla 2012, právoplatným 24. 07. 2012. Škodou je nemajetková ujma, na náhradu ktorej vznikol žalobkyňi nárok v zmysle § 17 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z. z.. Okresný súd aplikoval kritériá uvedené v § 17 ods. 3 zákona č. 514/2003 Z. z.. Ustanovenie § 17 ods. 4 zák. č. 514/2003 Z. z. v znení zákona č. 412/2012 Z. z., účinné od 01. 01. 2013, obmedzujúce výšku náhrady nemajetkovej ujmy náhradou poskytovanou osobám poškodeným násilnými trestnými činmi neaplikoval z dôvodu nepravnej retroaktivity. S poukazom na dĺžku trestného stíhania a jeho dôsledky na osobný, rodinný, pracovný, spoločenský život žalobkyne, ako aj s poukazom na rozsudky Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 14C/112/2002 (priznaná nemajetková ujma 232.357,43 eura), Okresného súdu Prešov sp. zn. 9C/92/2007 (priznaná nemajetková ujma 230.000 eur), Okresného súdu Prešov sp. zn. 7C/66/2011 (priznaná nemajetková ujma 60.000 eur) a nemajetkovú ujmu priznanú JUDr. Y. H. vo výške 1.600.000 eur uzavrel, že žalobkyňi vznikol nárok na priznanie nemajetkovej ujmy 100.000 eur, keď s poukazom na závažnosť následkov iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením.

1.4. Pri priznaní úrokov z omeškania súd prvej inštancie vychádzal z § 16 ods. 4 zák. č. 514/2003 Z. z., podľa ktorého lehota omeškania začína plynúť najneskôr dňom oznámenia, že nárok poškodeného nebude uspokojený alebo uplynutím 6-mesačnej lehoty na predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody. Žalobkyňa požiadala o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody listom zo dňa 08. 02. 2013, doručeným generálnej prokuratúre 15. 02. 2013. Šesťmesačná zákonná lehota uplynula dňa 15.

08. 2013, dokedy žalovaná nárok žalobkyne neuspokojila, preto sa od nasledujúceho dňa 16. 08. 2013 dostala do omeškania. Okresný súd preto žalovanej uložil povinnosť zaplatiť žalobkyni zákonný úrok z omeškania vo výške 5,5 % ročne od 16. 08. 2013 do zaplatenia vychádzajúc z § 3 nar. vlády č. 87/1995 Z. z. a v zostávajúcej časti príslušenstva pohľadávky žalobu zamietol.

1.5. Rozhodnutie o trovách konania si súd prvej inštancie v zmysle § 151 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku vymienil na 30 dní od právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

2. Krajský súd v Košiciach rozsudkom z 12. októbra 2016 sp. zn. 9Co/506/2015 postupom podľa § 387 ods. 1, 2 Civilného sporového poriadku (ďalej aj „CSP“) potvrdil rozsudok okresného súdu napadnutý odvolaniami žalobkyne aj žalovanej a nepriznal stranám sporu náhradu trov odvolacieho konania. V dôvodoch rozsudku uviedol, že správne súd prvej inštancie pri stanovení výšky odškodnenia vychádzal z kritérií vymedzených v § 17 ods. 3 zák. č. 514/2003 Z. z.. Súdom prvej inštancie priznanú náhradu nemajetkovej ujmy 100.000 eur považoval za primeranú a stotožnil sa s dôvodmi, na základe ktorých súd prvej inštancie k takémuto záveru dospel. Zdôraznil, že ujma spôsobená žalobkyni začatím trestného stíhania trvala po celú dobu trestného stíhania. Súd prvej inštancie správne vychádzal aj z povahy trestnej veci a z dopadu trestného stíhania na osobnostnú sféru žalobkyne, jej zdravie, rodinné a priateľské vzťahy aj pracovnú a spoločenskú oblasť, keď negatívne dôsledky z tohto plynúce budú pretrvávať určitú dobu. K zintenzívneniu zásahu do osobnostnej a intímnej sféry žalobkyne došlo z dôvodu jej odpočívania a nahrávania v pracovnom prostredí a táto ujma je nenapraviteľná. Odvolacie námietky žalovanej, že nebolo preukázané, že by k jej preradeniu došlo v dôsledku trestného stíhania nemožno považovať za opodstatnené, keďže z vykonaného dokazovania taký záver nevyplynul. Vecne správne rozhodol súd prvej inštancie aj o priznaní úrokov z omeškania, pričom správne určil začiatok omeškania s plnením, ako aj výšku úrokov z omeškania, ktorá prislúcha žalobkyni. Za zákonný možno podľa odvolacieho súdu považovať aj postup súdu prvej inštancie, keď v konaní neaplikoval § 17 ods. 4 zák. č. 514/2003 Z. z. v znení zákona č. 412/2012 Z. z. z dôvodov uvedených v odôvodnení rozhodnutia (viď rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 7Cdo/262/2015). O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 CSP a nepriznal stranám sporu náhradu trov odvolacieho konania z dôvodu ich neúspechu v odvolacom konaní.

3. Proti rozsudku odvolacieho súdu podala žalovaná dovolanie podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP tvrdiac nesprávnu interpretáciu §-u 17 ods. 4 zák. č. 514/2003 Z. z. v znení zák. č. 412/2012 Z. z. obmedzujúceho priznanie nemajetkovej ujmy sumou 19.000 eur zodpovedajúcou najvyššej možnej sume priznávanej obetiam trestných činov (príbuzným zavraždeného) bez ohľadu na to, že uvedený zákon nadobudol účinnosť 01. januára 2013. Otázka (ne)prípustnosti aplikácie § 17 ods. 4 zák. č. 514/2003 Z. z. v znení noviel aj na prípady nezákonných rozhodnutí vydaných pred 01. januárom 2013 nebola v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu riešená. Dovolací dôvod podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP videla žalovaná (ďalej aj „dovolateľka“) vo vzťahu k priznaným úrokom z omeškania podľa ust. § 16 ods. 4 zák. č. 514/2003 Z. z. V tomto smere sa mal odvolací súd odchýliť od ustálenej judikatúry najvyššieho súdu vo veciach sp. zn. 7MCdo/16/2011 a 6Cdo/185/2011 bez uvedenia dôvodu odklonu, ktorý by bol hodný osobitného zreteľa. Žalovaná navrhla odložiť vykonateľnosť napadnutého rozsudku (bolo jej vyhovené uznesením z 03. mája 2017) a jeho zrušenie pre nezákonnosť a vrátenie veci na ďalšie konanie.

4. Žalobkyňa vo vyjadrení navrhla dovolanie odmietnuť ako neprípustné, lebo namietané otázky boli dovolacím súdom vyriešené (rozhodnutie sp. zn. 7Cdo/262/2015) rovnako, ako ich riešil odvolací súd.

5. Žalovaná reagovala na vyjadrenie žalobkyne tak, že uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 7Cdo/262/2015 nepredstavuje ustálenú rozhodovaciu prax dovolacieho súdu. Ohľadom splatnosti pohľadávky poukázala na rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 7MCdo/16/2011 a 6Cdo/185/2011.

6. Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesením z 30. júla 2019 sp. zn. 4Cdo/48/2017 dovolanie žalovanej odmietol a rozhodol, že žalobkyňa má voči žalovanej nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

7. Ústavný súd Slovenskej republiky nálezom z 21. marca 2023 sp. zn. IV. ÚS 617/2022 rozhodol, že

uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 4Cdo/48/2017 z 30. júla 2019 bolo porušené základné právo sťažovateľky (žalovanej pozn. dovolacieho súdu) na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 4Cdo/48/2017 z 30. júla 2019 zrušil a vec vrátil Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky na ďalšie konanie. Ústavný súd vychádzal z toho, že sťažovateľka v dovolaní založenom na dovolacích dôvodoch podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP namietala nesprávne právne posúdenie veci „(i) v otázke možnej aplikácie § 17 ods. 4 zákona č. 514/2003 Z. z. v znení účinnom od 1. januára 2013 v otázke maximálnej možnej výšky priznanej náhrady nemajetkovej ujmy aj na prípad, keď nezákonné rozhodnutie bolo vydané v čase pred nadobudnutím účinnosti novej právnej úpravy, pretože táto otázka nebola ešte riešená v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu, (ii) nedostatočné posúdenie podmienok ustanovených v § 17 ods. 3 písm. a) až d) zákona č. 514/2003 Z. z. ku konkrétnym zisteným okolnostiam v konaní v súvislosti so žiadosťou žalobkyni a s jej nárokom na priznanie nemajetkovej ujmy, (iii) rozpor právnych záverov odvolacieho súdu s aktuálnou rozhodovacou praxou dovolacieho súdu v otázke úrokov z omeškania; konkrétne záver, že sa sťažovateľka dostala do omeškania po uplynutí šesťmesačnej lehoty od uplatnenia nároku, odkedy jej súd priznal úroky z omeškania, je podľa dovolateľky rozporný s rozhodovacou praxou najvyššieho súdu, podľa ktorej povinnosť zaplatiť náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch vzniká až na základe súdneho rozhodnutia, v ktorom je určená doba plnenia a dlžník sa dostáva do omeškania až jej uplynutím.“ Vo vzťahu k prvému okruhu dovolacích námietok ústavný súd nevyhodnotil sťažnostnú argumentáciu sťažovateľky ako spôsobilú spochybniť zodpovedajúcu časť odôvodnenia napadnutého uznesenia. Na druhý okruh námietok (sťažovateľkou tvrdené nedostatočné posúdenie podmienok rozhodujúcich pre určenie výšky nemajetkovej ujmy podľa § 17 ods. 3 zákona č. 514/2003 Z. z.) neposkytol dovolací súd podľa ústavného súdu žiadnu odpoveď, hoci sťažovateľka svoje námietky zhrnula do záveru, že „... z obsahu a výsledkov dokazovania nemožno vyvodiť záver, že by žalobkyni bola spôsobená mimoriadne závažná ujma, ktorá by zodpovedala priznanej sume - náhrade nemajetkovej ujmy...“. K tretiemu okruhu námietok (otázka vzniku povinnosti zaplatiť náhradu nemajetkovej ujmy, od ktorej sa odvíja otázka omeškania s jej zaplatením, a teda dôvodnosť nároku na uplatnený úrok z omeškania) ústavný súd uviedol, že z názoru najvyššieho súdu v uznesení o odmietnutí dovolania vyplynulo, že táto otázka bola v jeho rozhodovacej praxi vyriešená, no nevyplýva z neho bez ďalšieho, že nedošlo zo strany odvolacieho súdu pri jej riešení k odklonu od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu.

8. Najvyšší súd sa striktne nezameral len na to, či dovolateľka vymedzila prípustnosť dovolania formálne na konkrétnom riadku svojho podania. Dovolanie posudzoval podľa jeho obsahu (§ 124 CSP) snažiac sa na jednej strane autenticky porozumieť textu dovolania ako celku (viď nálezy Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 15/2021 alebo sp. zn. I. ÚS 336/2019), na druhej strane majú na zreteli potrebu nenarušenia princípu rovnosti strán neprípustným nahrádzaním procesnej aktivity strany sporu a aj potrebu dodržania princípu právnej istoty nastolenej právoplatným a vykonateľným rozhodnutím súdu. V rámci takto daných limitov posudzovania obsahu dovolania ako mimoriadneho opravného prostriedku, vychádzajúc z názoru ústavného súdu a skutočnosti, že sťažovateľka svoje námietky zhrnula do záveru, že „... z obsahu a výsledkov dokazovania nemožno vyvodiť záver, že by žalobkyni bola spôsobená mimoriadne závažná ujma, ktorá by zodpovedala priznanej sume náhrady nemajetkovej ujmy“ dovolací súd dospel k záveru, že v tejto časti dovolania dovolateľka síce relevantne nenastolila nijakú právnu otázku riešenú odvolacím súdom, od vyriešenia ktorej by záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu v merite sporu, ale celkom zjavne namietla proces dokazovania a proces hodnotenia dôkazov a nedostatok riadneho odôvodnenia rozsudku odvolacieho súdu.

9. Z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva aj z rozhodnutí Ústavného súdu Slovenskej republiky vyplýva, že základné právo podľa čl. 46 ods. 1 ústavy aj právo podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v sebe zahŕňajú aj právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia (II. ÚS 383/2006). Právo na spravodlivý proces je naplnené tým, že všeobecné súdy zistia skutkový stav a po výklade a použití relevantných právnych noriem rozhodnú tak, že ich skutkové a právne závery nepopierajú zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces, nie sú svojvoľné, neudržateľné a nie sú prijaté v zrejmom omyle konajúcich súdov. Povinnosťou súdu je presvedčivo a správne vyhodnotiť dôkazy a svoje rozhodnutie náležite odôvodniť (§ 220 CSP a § 393 CSP, I. ÚS 243/2007), pritom

starostlivo prihliadať na všetko, čo vyšlo počas konania najavo, vrátane toho, čo uviedli strany sporu. Z odôvodnenia súdneho rozhodnutia musí vyplývať vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov na jednej strane a právnymi závermi na strane druhej. Z práva na spravodlivé súdne konanie vyplýva aj povinnosť súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a návrhmi strán (avšak) s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie (I. ÚS 46/05, II. ÚS 76/07, obdobne Kraska c/a Švajčiarsko z 29. apríla 1993, Séria A, č. 254-B, str. 49, § 30).

10.1. Dokazovanie je procesným právom osobitne upravený postup súdu v civilnom konaní, ktorý slúži k utvoreniu poznatkov súdu o skutočnostiach dôležitých pre rozhodnutie, ktorých existencia alebo neexistencia zostala pochybná, kedy súd svojimi zmyslami poznáva určitú rozhodujúcu skutočnosť priamo alebo poznáva určité správy o tejto skutočnosti. Pri tomto postupe utvorené poznatky sa nazývajú skutkové poznatky a myšlienkový postup hodnotenia rozhodujúcich skutočností je skutkovým hodnotením.

10.2. Hodnotenie dôkazov je teda činnosť súdu, pri ktorej hodnotí vykonané dôkazy z hľadiska ich pravdivosti a dôležitosti pre rozhodnutie. Aktuálna procesná právna úprava vychádza zo zásady voľného hodnotenia dôkazov, majúcej základ v ústavnom princípe nezávislosti súdov. Táto zásada, vyplývajúca z čl. 15 základných princípov Civilného sporového poriadku, normatívne rozvinutá v § 191 ods. 1 CSP znamená, že záver, ktorý si sudca z vykonaných dôkazov urobí, je vecou jeho vnútorného presvedčenia a jeho logického myšlienkového postupu. Postup sudcu ale neznamená, že nie je viazaný ústavnými princípmi predvídateľnosti a zákonnosti rozhodnutia. Naopak, konečné meritórne rozhodnutie musí vykazovať logickú, funkčnú a teleologickú zhodu s priebehom konania (v podrobnostiach pozri Števček, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M., a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár. Praha: C. H. Beck, 2016, 1540 s., str. 729). Hodnotenie dôkazov totiž nemôže byť v rozpore so zákonným príkazom vyjadreným v § 191 ods. 1 Civilného sporového poriadku v miere spôsobilej postaviť konanie i jeho výsledok do pozície nespravodlivosti a neobjektívnosti.

10.3. O vadách v procese dokazovania možno hovoriť, ak súd vychádzal pri rozhodnutí zo skutočnosti, pre ktorú nie je z vykonaných dôkazov podklad, alebo ak považoval určitú skutočnosť za základ svojho rozhodnutia úplne inak, ako vyplýva z vykonaného dokazovania, prípadne ak nezistil určitú podstatnú skutočnosť, ktorá bez ďalšieho z vykonaného dokazovania vyplýva.

11. Podľa konštantnej judikatúry najvyššieho súdu nie je dôvodom zakladajúcim prípustnosť dovolania v zmysle § 420 písm. f) CSP paušálne tvrdenie o nedostatočne zistenom skutkovom stave, nevykonanie všetkých navrhovaných dôkazov alebo nesprávne vyhodnotenie niektorého dôkazu (3Cdo/26/2017, 4Cdo/56/2017, 5Cdo/90/2017, 8Cdo/187/2017). Súlad tohto právneho názoru s Ústavou Slovenskej republiky posudzoval ústavný súd napríklad v uznesení sp. zn. II. ÚS 465/2017, nedospel však k záveru o jeho ústavnej neudržateľnosti. Na druhej strane Ústavný súd Slovenskej republiky vo svojich rozhodnutiach vyslovil názor, že nevykonanie navrhovaného dôkazu, ktorý by mohol mať vplyv na posúdenie skutkového stavu, ktorý z doteraz vykonaných dôkazov nemožno bezpečne ustáliť, možno kvalifikovať ako porušenie práva na spravodlivé súdne konanie v zmysle čl. 46 ods. 1 Ústavy SR (III. ÚS 332/09). Zasadám spravodlivého procesu v zmysle čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd totiž zodpovedá požiadavka, aby súdmi urobené skutkové zistenia a prijaté právne závery boli riadne (dostatočne) a zrozumiteľne (logicky) odôvodnené. V práve na spravodlivý proces je obsiahnutá aj ďalšia ústavná zásada (čl. 47 ods. 3 Ústavy SR a čl. 6 CSP) rovnosti zbraní v civilnom konaní, ktorá všeobecne zahŕňa tiež rovnosť bremien, ktoré sú na strany sporu kladené a ktoré nesmú byť neprimerané (IV. ÚS 468/2018).

12. Dovolateľka v dovolaní vo vzťahu k dostatočnému posúdeniu naplnenia kritérií daných v § 17 ods. 3 zák. č. 514/2003 Z. z. pre určenie výšky nemajetkovej ujmy v peniazoch namietala, že dôvodnosť preradenia žalobkyne na výkon práce na inom úseku nebola podrobená súdnemu prieskumu v na to určenom súdnom konaní a rozhodnutie o jej preradení nebolo nikdy zrušené. Fakt, že skutok nebol trestným činom nemôže viesť k záveru, že skutok nemôže byť kvalifikovaný ako disciplinárne previnenie. Rovnako súdom vytkla, že nezisťovali, či žalobkyňa personálny rozkaz o jej preradení na iný úsek napadla opravným prostriedkom, keď bolo preukázané jej preradenie v dôsledku organizačných zmien. Tvrdenia svedkov vyjadrujúcich sa k možnosti pracovného postupu žalobkyne označila

dovolatel'ka za hypotetické. Tvrdila tiež, že preradenie žalobkyne na iný úsek nemalo vplyv na výšku jej zárobku a trestné stíhanie neovplyvnilo jej partnerský vzťah.

13. K tvrdeniam dovolateľky o vplyve trestného stíhania na partnerský život žalobkyne dovolací súd poukazuje na zápisnicu o pojednávaní pred okresným súdom konanom dňa 18. 12. 2014, na ktorom žalobkyňa vo výpovedi podrobne opísala vplyv trestného stíhania na jej partnerský život vrátane toho, že jej partner sa odsťahoval zo spoločnej domácnosti a hoci sa po istom čase vrátil, ich vzťah už nie je taký ako bol a nebude. Rovnako bol na tomto pojednávaní oboznámený personálny rozkaz z 30. 12. 2010 o odvolaní žalobkyne zo služobnej pozície na Krajskom riaditeľstve PZ v Košiciach a jej preradení na Okresné riaditeľstvo PZ Košice okolie so zaradením do 6. platovej triedy, ako aj personálny rozkaz zo 14. 06. 2005, ktorým bola žalobkyňa do služobného pomeru na Krajskom riaditeľstve PZ v Košiciach prijatá a zaradená do 8. platovej triedy. Na pojednávaní dňa 23. 05. 2015 svedok E. potvrdil výpoveď žalobkyne o narušení ich partnerského vzťahu. Tvrdenia dovolateľky spochybňujúce záver súdov nižších inštancií o závažnom ovplyvnení partnerského spolužitia a jej preradení do o 2 stupne nižšej platovej triedy pri preradení na výkon služby na okresné riaditeľstvo sú v rozpore s vykonaným dokazovaním.

14. Na druhej strane dovolací súd zistil, že súdy nižších inštancií konštatovali preradenie žalobkyne na služobnú pozíciu vyšetrovateľky okresného riaditeľstva PZ (zo služobnej pozície vyšetrovateľky krajského riaditeľstva PZ) bez vykonania dokazovania a vysporiadania sa s tým, že personálny rozkaz z 30. 12. 2010 uvádza ako dôvod tohto postupu organizačné zmeny. Žalobkyňa k tomu uviedla, že jej bolo zástupcom riaditeľa oznámené, že nemôže zostať vo funkcii, ktorú vykonáva (pojednávanie na okresnom súde konané 18. 12. 2014). Nevyjadrila sa, či a z akých dôvodov bolo jej preradenie predmetom prieskumu na to povolaného orgánu. Rovnako konštatovali, že jej nebola ponúknutá možnosť opätovného preradenia na pôvodnú pracovnú pozíciu bez toho, aby ozrejmili dôvod tejto skutočnosti (aj vo vzťahu k tvrdeniam, že neskôr, po preradení žalobkyne na okresné riaditeľstvo PZ, boli na krajské riaditeľstvo PZ služobne zaradení ďalší vyšetrovatelia). Súdy tiež dospeli k záveru, že voči žalobkyňi bolo začaté konanie o prepustení zo služobného pomeru pre skutok totožný so skutkom, pre ktorý bolo voči nej začaté trestné stíhanie, no nevysporiadali sa s výsledkom uvedeného konania a dôvodmi jeho ukončenia.

15. Dovolací súd z vyššie uvedených dôvodov uzatvára, že odvolací súd aj súd prvej inštancie svoj rozsudok v spojení s hodnotením dôkazov dostatočne neodôvodnili, čo predstavuje porušenie práva dovolateľky na spravodlivý proces. Dovolanie podľa § 420 písm. f) CSP je prípustné aj dôvodné a potrebné je napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu zrušiť (§ 449 ods. 1 CSP) a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie (§ 450 CSP).

16. Dovolací súd zrušil nielen rozsudok odvolacieho súdu a rozsudok súdu prvej inštancie, ale aj súvisiace uznesenie bývalého Okresného súdu Košice I zo dňa 26. augusta 2019 sp. zn. 40C/7/2014, uznesenie Krajského súdu v Košiciach zo dňa 30. septembra 2020 sp. zn. 9Co/360/2019 a uznesenie bývalého Okresného súdu Košice I zo dňa 17. februára 2021 sp. zn. 40C/7/2014, keďže obsahujú výroky (o náhrade trov konania a o ustálení výšky prisúdenej náhrady trov konania) závisiace od rozhodnutia o napadnutom meritórnom rozhodnutí. Dovolací súd je totiž podľa § 439 písm. a) CSP viazaný rozsahom dovolania okrem prípadov, ak od rozhodnutia o napadnutom výroku závisí výrok, ktorý dovolaním nebol dotknutý. Rozsah dovolania predstavujú napadnuté výroky rozhodnutia odvolacieho súdu (tu celý rozsudok odvolacieho súdu), dôvody dovolania sú námietky uvedené dovolateľom podľa ustanovení § 431 CSP a § 432 CSP. Civilný sporový poriadok ustanovuje výnimky zo zásady viazanosti dovolacieho súdu rozsahom podaného dovolania, kedy dovolací súd preskúmava napadnuté rozhodnutie v celom rozsahu. Jednou z takýchto výnimiek je tzv. závislý výrok. Výrokom závislým od rozhodnutia o napadnutom výroku je taký výrok, ktorého obsah je viazaný na iný výrok s tým, že sám osebe neobstoí, pokiaľ by tento iný výrok odpadol alebo bol zmenený. V prejednávanom spore obsah výrokov uznesení súdov nižších inštancií o náhrade trov konania a o ustálení ich výšky po zrušení rozsudkov samé osebe neobstoja, preto dovolací súd rozhodol aj o ich zrušení.

17. Ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, súd nižšej inštancie je viazaný právnym názorom dovolacieho súdu (§ 455 CSP). Ak dovolací súd zruší rozhodnutie a ak vráti vec odvolaciemu súdu alebo súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, rozhodne tento súd o trovách pôvodného konania a o trovách dovolacieho konania (§ 453 ods. 3 CSP).

18. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.